

Muzeum „Górnosląski Park Etnograficzny w Chorzowie”

Wojewódzka Samorządowa Instytucja Kultury

ul. Parkowa 25
41-500 CHORZÓW

e-mail: skansen@poczta.onet.pl
tel. (032) 241 - 07 - 18
tel. / fax (032) 241 - 55 - 01

nr konta: ING Bank Śląski. Oddział w Chorzowie
38 1050 1243 1000 0010 0000 4091
NIP 627-23-77-905

Chorzów, dnia 23 stycznia 2012 r.

Zarząd
Województwa Śląskiego
Katowice

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE z działalności Muzeum „Górnosląski Park Etnograficzny w Chorzowie” za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011

I. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO – BADAWCZA

* Konferencje/Sesje naukowe/Spotkania – udział.

W bieżącym roku pracownicy muzeum byli uczestnikami wielu spotkań, sesji i konferencji naukowych.

- „Zespół etnografów” zorganizowany w Muzeum Miejskim w Jaworznie, dyskusja nad problemami etnograficznym pogranicza śląsko-małopolskiego i zwiedzanie ekspozycji muzealnej (styczeń 2011 r.)
- Konferencja „Zagrożenie muzeów przestępczością” w Muzeum Śląska Cieszyńskiego (styczeń 2011 r.)
- Konferencja „Ziołolecznictwo klasztorne – historia i teraźniejszość” w Opactwie Benedyktynów w Lubiniu (maj 2011 r.)
- Konferencja zorganizowana przez Uniwersytet Śląski filia w Cieszynie poświęcona plecionkarstwu nad Wisłą (maj 2011 r.)
- Międzynarodowa konferencja w Muzeum w Raciborzu poświęcona świętemu Florianowi (maj 2011 r.)
- Międzynarodowa konferencja w Morawskich Budziejowicach (Czechy) poświęcona rzemiosłu i sposobu jego prezentacji (maj 2011 r.)
- Jubileuszu 55 lecia Koła Przewodników przy PTTK Chorzów. W trakcie uroczystości przyznano dyplom Dyrektorowi Bogdanowi Kuboszkowi w podziękowaniu za współpracę w ramach akcji „Przewodnik czeka” (czerwiec 2011 r.)
- Konferencja naukowa zorganizowana w Muzeum Wsi Radomskiej z okazji jubileuszu XXXV – lecia pt. „Współczesne eksponaty muzealne – problemy kolekcji w XXI wieku” (czerwiec 2011 r.)
- Konferencja „Marketing i promocja placówki kulturalnej” (wrzesień 2011 r.)

- Seminarium „Muzeum otwarte na edukację” zorganizowane w Parku Etnograficznym w Tokarni. Celem seminarium było wypracowanie twórczych i innowacyjnych metod pracy z dziećmi (wrzesień 2011 r.)
- „Zespół etnografów” – zorganizowany w Muzeum Beskidzkim w Wiśle poświęcony budownictwu drewnianemu Beskidu Śląskiego: formy ochrony i rewitalizacji (wrzesień 2011)
- Konferencja skansenowska „Między starym a nowym. Tradycyjne budownictwo ludowe a współczesna architektura wsi” zorganizowana przez Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu (październik 2011 r.)
- Konferencja „Niewidomi i sztuka” zorganizowana przez Muzeum Śląskie w Katowicach, na której omawiano zagadnienia sposobów udostępniania zbiorów muzealnych odbiorcom niedowidzącym i niewidomym (październik 2011)
- Konferencja „Edukacja wobec wyzwań migracyjnych” zorganizowana przez Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Katowicach przy współpracy z ROM „METIS” w Katowicach (październik 2011 r.)
- Konferencja „Architektura drewniana w województwie śląskim” zorganizowana przez Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach i Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (listopad 2011 r.)
- Sesja Zagłębiowska pt. „Przyroda Zagłębia” wraz z prezentacją książki Architektura Zagłębia zorganizowana w Miejskie Bibliotece Publicznej w Sosnowcu (grudzień 2011 r.)

* Rynek Księstwa Siewierskiego

Koordynator całości projektu: Dawid Gmitruk

Projekt rekonstrukcji drewnianego rynku z terenu województwa Śląskiego wymagał przeprowadzenia wizji terenowych, kwerend muzealnych oraz archiwalnych w celu wskazania typu zabudowy najbardziej charakterystycznej dla małego miasteczka.

Ze względu na unikalną architekturę drewnianą oraz bogatą kulturę i interesującą historię regionu siewierskiego, podjęto decyzję o gromadzeniu materiałów źródłowych z tego terenu. Po zapoznaniu się z dokumentacją ikonograficzną i historyczną zdecydowano o odtworzeniu rynku - typowego dla miasta księstwa siewierskiego z końca XVIII w. Wskazane jest odtworzenie rynku czeladzkiego ze względu na jego niewielkie wymiary i formę zgodną z regułami lokowania na prawie magdeburskim. Planuje się odtworzyć dwie pierzeje rynku czeladzkiego i dwie rynku siewierskiego, łącznie 19 budynków oraz studnię i świętą figurę. Wizualizację komputerową projektu wykonała firma „Seksja Archeo”.

* Opracowania i wydawnictwa:

- Artykuł na temat chałupy z Goleiszowa do periodyku „Wiadomości Konserwatorskie” – autor: Dawid Gmitruk (tekst ukazał się w b.n. periodyku)
- Kronika wydarzeń Muzeum do Biuletynu Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce za lata 2006 – 2010 – autor: Damian Adamczak (tekst ukazał się w b.n. biuletynu)
- Informacja (uaktualnienie) dotyczące Muzeum dla Almanachu Muzeów Polskich, wydawnictwo BOSZ z Olszanicy – autor: Dawid Gmitruk
- Wizytówka skansenu prezentującą działalność edukacyjną GPE na potrzeby seminarium zaplanowanego w Muzeum Wsi Kieleckiej w dniach 9 – 12 września 2011 r. – autor: Ewa Zacharyasz
- „Wiatraki Turbinowe na Śląsku Cieszyńskim” w dwumiesięczniku Spotkania z Zabytkami autorstwa Damiana Adamczaka (tekst ukazał się w lutym 2011 r.)
- „Dawna wieś Beskidu Śląskiego w realiach Górnośląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie” w biuletynie Stowarzyszenia Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce, nr 12.2011 : autorzy: Dawid Gmitruk, Tomasz Liboska (tekst ukazał się w b.n. biuletynu)

* Rocznik Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”

Planowana publikacja w 2011 r. nie doszła do skutku z dwóch przyczyn: zabrakło wymaganej ilości artykułów do publikacji a w konsekwencji braku środków.

* Scenariusze aranżacji obiektów

Opracowanie scenariusza wystawy stałej „Wnętrze chałupy zielarki” w izbie chałupy z Kaliny, autor: Małgorzata Przysiewkowska, pomoc : Dawid Gmitruk

* Multimedia:

- Przygotowanie prezentacji multimedialnej pokazującej historię i działalność muzeum GPE w Chorzowie do przedstawienia jej podczas spotkania w skansenie w Norwegii – autorzy: Dawid Gmitruk, Tomasz Liboska

- Montaż filmu etnograficznego pt. „Drewniany świat mistrza Jana” - materiał filmowy zrealizowano w tzw. ruchomej szopce Jana Wewióra w Olsztynie 2008 r. : montaż : Antoni Kreis, współpraca merytoryczna: Damian Adamczak

II. ZBIORY I DOKUMENTACJA

* Pozyskano i wprowadzono do programu MUSNET – 83 eksponaty od nr GPE-4643 do GPE-4725

Sporządzono 19 umów darowizny na 82 eksponaty. Każde muzealium opisano, wymiarowano, sfotografowano i oszacowano jego wartość rynkową. Przygotowane informacje wprowadzono do bazy danych programu MUSNET, wpisano do księgi wpływów muzealiów, księgi inwentarzowej muzealiów, kart magazynowych i wydrukowano informacje w postaci kart ewidencji.

Pozyskane eksponaty: żarna z pocz. XX w., tokarka do drewna, pocz. XX w., ołtarzyk domowy, lata 30. XX w., oleodruk „Serce Najświętszej Marii Panny”, lata 30. XX w., kurtka górnicza „frak”, lata 50. XX w., czako górnicze, lata 50. XX w., głośnik radiowy „kołchoźnik”, lata 50. XX w., oleodruk „Szczęść Boże Górnictwu”, lata 40. XX w., sito „przetak”, lata 30. XX w., misa gliniana „makutra”, lata 30. XX w., krzyż i dwa świeczniki „komplet kołędowy”, lata 30. XX w., magiel skrzyniowy, lata 30. XX w., skrzynka pocztowa, lata 30. XX w., forma do ciasta „babówa”, lata 30. XX w., huśtawka, lata 50. XX w., wieniec ślubny, 1909 r., wózek wiklinowy, lata 30. XX w. (brak jednego koła), szafa trzydrzwiowa, lata 20. XX w., szafa czterdrzwiowa, lata 30. XX w., przyrząd do wyrobu puszek, lata 30. XX w., garnek żeliwny, pocz. XX w., pompa wodna „plompa”, lata 30. XX w., opakowanie na margarynę, lata 30. XX w., tара, pocz. XX w. (szklana), waga skrzyniowa, lata 50. XX w., kredens kuchenny, lata 20. XX w., maszyna do szycia „SINGER”, pocz. XX w. (brak żeliwnej podstawy), prasa do sera, lata 30. XX w., maszyna do szycia Singer, opryskiwacz do nawozów (na plecy), wialnia „burdak”, lata 30. XX w., szafa dwudrzwiowa, lata 20. XX w., szafa dwudrzwiowa, lata 20. XX w., brony drewniane, lata 30. XX w. (komplet złożony z 3 szt.), walec, lata 30. XX w., waga skrzyniowa, lata 30. XX w., półka „romeek”, lata 30. XX w., wózek dziecięcy, lata 50. XX w., krzyż wiszący, lata 30. XX w., oleodruk „Chrystus z apostołami idący przez winnicę”, lata 30. XX w., młocarnia sztyftowa kołowa, lata 50. XX w., maszyna do szycia „Lucznik”, lata 50. XX w., krzyż kołędowy, lata 50. XX w., krzyż wiszący, lata 30. XX w., oleodruk „Święta Rodzina”, lata 30. XX w., modlitewnik, 1903 r., kredens kuchenny, lata 40. XX w., stół kuchenny, lata 40. XX w., stołeczek „ryczka”, lata 40. XX w., szafka kuchenna, lata 40. XX w., półka kuchenna, lata 40. XX w., miska emaliowana, lata 70. XX w., konewka emaliowana, lata 30. XX w., szafa ubraniowa trzydrzwiowa, lata 60. XX w., talerz ozdobny, lata 60. XX w., talerzyk deserowy, lata 30. XX w., pojemnik ceramiczny „kura na koszyku”, lata 40. XX w., pamiątka ślubna „figurka ceramiczna z przedstawieniem dwóch gołębi”, lata 50. XX w., fartuszek haftowany, lata 50. XX w., serwetka owalna haftowana, lata 30. XX w., serwetka haftowana, lata 30. XX w., makatka

